

DEMOGRAFIA

GUIA DOCENT

Curs 2012-13

1. Dades de l'assignatura

Nom de l'assignatura	Demografia
Codi	101582
Crèdits ECTS	6
Curs i període en el que s'imparteix	Segon curs, primer semestre
Horari	(link a la pàgina web del centre o titulació)
Lloc on s'imparteix	Facultat de Filosofia i Lletres (l'aula apareixerà als horaris)
Llengües	Català

Professor/a de contacte

Nom professor/a	Juan Antonio Módenes Cabrerizo
Departament	Geografia
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B9-1064
Telèfon (*)	935868063 / 935813060 ext.217
e-mail	juanantonio.modenes@uab.cat
Horari d'atenció	Dm-Dj 9.30-11.30h

2. Equip docent

Nom professor/a	Juan Antonio Módenes Cabrerizo
Departament	Geografia
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B9-1064
Telèfon (*)	935868063
e-mail	juanantonio.modenes@uab.cat
Horari de tutories	Dm-Dj 9.30-11.30h

2. Equip docent

Nom professor/a	Celia Fernández Carro
Departament	Geografia
Universitat/Institució	UAB
Despatx	B9-1064
Telèfon (*)	935868063
e-mail	cfernandez@ced.uab.es
Horari de tutories	

3.- Prerequisits

(prerequisits oficials i/o coneixements necessaris per a seguir correctament l'assignatura)

A les assignatures de primer es podria incloure informació sobre els coneixements mínims necessaris per a cursar l'assignatura, com a consells sobre quins temes repassar

No hi ha prerequisits

4.- Contextualització i objectius formatius de l'assignatura

Contextualització: S'imparteix en el segon curs del Grau de Geografia i Ordenació del Territori

Objectiu general: L'objectiu bàsic de l'assignatura és introduir l'alumnat en els trets bàsics de l'estudi de les poblacions humanes, tant pel que fa a la METODOLOGIA de l'anàlisi demogràfica com pel que fa al CONEIXEMENT dels fenòmens demogràfics més generals (MORTALITAT, FECUNDITAT i MIGRACIONS); saber interpretar l'efecte de la dinàmica demogràfica en l'estructura i el creixement de les poblacions, en el marc de la teoria de la Transició Demogràfica.

a) Familiarització de l'alumnat amb les principals tècniques quantitatives de l'anàlisi demogràfica.

- Calcular correctament els principals indicadors demogràfics.
- Conèixer els principis de la interpretació dels processos i fenòmens demogràfics.

b) Adquisició de coneixements sobre el comportament de les poblacions reals.

- Saber trobar i fer servir les principals fonts de dades demogràfiques.
- Conèixer a grans trets l'evolució recent dels principals fenòmens demogràfics.

c) Reforç dels elements lògics i analítics en relació amb els estudis de població.

- L'alumnat ha d'entendre la necessitat de disposar dels indicadors suficients per a interpretar les tendències demogràfiques.
- Ha de comprendre la necessitat de construir indicadors demogràfics comparables.

5.- Competències i resultats d'aprenentatge de l'assignatura

Competència

CG1 Desenvolupar un pensament i un raonament crític i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua

Resultats d'aprenentatge

Comprendre els discursos sobre la interrelació entre canvi demogràfic i canvi social

Competència

CE2.1. Descriure les principals problemàtiques econòmiques, socials i culturals del món.

Resultats d'aprenentatge

Saber interpretar les tendències demogràfiques generals a partir de l'evolució dels components demogràfics

Competència

CT5. Analitzar, sintetitzar i raonar de manera crítica

Resultats d'aprenentatge

Aproximar l'alumnat al raonament de la disciplina demogràfica

6.- Continguts de l'assignatura

Introducció

- 1: Fonts demogràfiques bàsiques.
- 2: Referència temporal: interpretació d'indicadors per edat.
- 3: Magnituds i indicadors.
- 4: Mortalitat
- 5: Formació i dissolució de parelles.
- 6: Fecunditat i Reproducció
- 7: Migracions
- 8: Estructures demogràfiques i creixement de la població.

7.- Metodologia docent i activitats formatives

(metodologia docent)

El curs s'estructurarà a partir d'activitats dirigides i d'activitats autònomes on l'alumne aprendrà a desenvolupar autònomament els continguts de l'assignatura, amb el suport de professor en diferents nivells d'intensitat.

L'alumne ha de dedicar a l'assignatura un total de 150 hores. D'aquestes un 33% (50 hores) seran amb el conjunt del grup i el professor/a en activitats d'aula, seminari o laboratori informàtic (activitats conjuntes dirigides).

Les activitats conjuntes dirigides (50 hores) es divideixen en

- Presentacions magistrals, incloent-hi quan sigui necessari l'ús de les TIC (accés a internet, presentacions power-point) i la participació dels alumnes en forma de debats (50-70% del temps dirigit)
- Realització de pràctiques de càlcul i interpretació d'indicadores demogràfics en el laboratori informàtic (30-50% del temps dirigit).

Les activitats supervisades pel professor inclouran les tutories individuals i/o en grup sobre el seguiment del curs, específicament de les pràctiques periòdiques i lectura/es de curs.

Les activitats autònomes inclouran:

- Lectura/es obligatòries i voluntàries.
- Realització dels documents definitius de les pràctiques.
- Estudi per a exàmens i ampliació per iniciativa personal.

TIPUS D'ACTIVITAT	ACTIVITAT	HORES	RESULTATS D'APRENTATGE
-------------------	-----------	-------	------------------------

Dirigides

Fins a 50 hores

Classes teòriques dirigides		Coneixements bàsics i fonamentals sobre cadascun dels temes tractats
Pràctiques en laboratori informàtic		Coneixement aplicats de la metodologia per l'anàlisi i interpretació de fenòmens demogràfics

Supervisades

Fins a 50 hores

Treball en tutories individuals i en petits grups		Seguiment amb el professor del treball sobre el dossier de pràctiques.

Autònomes

Fins a 50
hores

Estudi per les proves escrites		Assolir les competències CG1, CE2.1
Estudi per la realització de pràctiques		Assolir les competències CG1, CE2.1
Lectures proposades		Assolir la competència CT5

8.- Avaluació

(Indicar el tipus d'evidències d'aprenentatge que l'estudiant haurà de lliurar, el seu pes en la qualificació final, els criteris d'avaluació, la definició de "no presentat", el procediment de revisió de les proves, el tractament d'eventuals casos particulars, etc.)

- L'avaluació dels continguts es portarà a terme a través de dos exàmens parcials. Constaran de 4-5 preguntes curtes, en què es mesurarà la capacitat d'utilitzar els indicadors i mètodes en el context adient, i d'interpretar-los correctament des del punt de vista dels comportaments. Hi haurà en cada parcial una pregunta del qüestionari sobre la bibliografia obligatòria.
- L'avaluació de les pràctiques es farà a partir dels dossiers d'informes individuals. La participació en la discussió de resultats al final de cada classe pràctica serà un element important.

Qualificació: La qualificació dels dos exàmens parcials representa el 60% del valor total (30%+30%) i l'avaluació de les pràctiques representa el 40% restant. Per aprovar l'assignatura caldrà haver obtingut una mitjana de 5 en els exàmens, amb una nota no inferior a 4 en cap d'ells.

La nota final és la mitjana de totes les notes i els exercicis i exàmens no realitzats comptaran com a 0 (zero).

ACTIVITATS D'AVALUACIÓ

HORES

RESULTATS D'APRENTATGE

Exercicis pràctics (dossier de pràctiques)		Assolir conceptes, mètodes i interpretacions
Exàmens parcials		Assolir conceptes, mètodes i interpretacions

9- Bibliografia i enllaços web

Lectura obligatòria: LIVI-BACCI, M. (1990) *Historia mínima de la població mundial*. Barcelona: Ariel.

Manuais i llibres sobre metodologia demogràfica

ARROYO, A., E. MANZANERA, Y A. PASCUAL -EdS- (2007), Estadísticas demográficas y sociales. Difusión estadística. Jaén: Universidad de Jaén.

PRESSAT, R. (1983). *El análisis demográfico*. Madrid: FCE.

TAPINOS, G. (1988). *Elementos de demografía*. Madrid: Espasa Calpe.

Dinàmiques demogràfiques a distintes escales.

CABRÉ, A. (1999), *El sistema català de reproducció*, Barcelona, Proa.

THUMERELLE, P-J. (1997) *Las poblaciones del mundo*, Madrid: Cátedra.

Enllaços web: Consulteu la secció "[Enllaços](#)" de la pàgina web del Centre d'Estudis Demogràfics.

10.- Programació de l'assignatura

(la programació de la assignatura explicitarà les activitats formatives i els lliuraments, segons les taules següents. En aquest requadre el professor pot introduir un text explicatiu de la programació de l'assignatura o, si cal, fer referència a un document extern que haurà d'estar al campus virtual de l'assignatura)

ACTIVITATS D'APRESENTATGE

DATA/ES	ACTIVITAT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRESENTATGE

LLIURAMENTS

DATA/ES	LLIURAMENT	LLOC	MATERIAL	RESULTATS D'APRESENTATGE